

Datum: 08-10-2020

Afzender: U16

Doel rapport Energielandschappen RES U16

De ontwikkeling van duurzame energie in de regio heeft een grote ruimtelijke en landschappelijke impact. Om de ruimtelijke impact inzichtelijk te maken en te onderzoeken met stakeholders, heeft de projectorganisatie van de RES U16 adviesbureau Land-id gevraagd te onderzoeken hoe de verschillende landschapstypen van de regio U16 zich verhouden tot de opgave voor het opwekken van duurzame elektriciteit (1,8TWh) in het tijdvlak tot 2030.

Het voor u liggende rapport heeft als doel om de lokale en bovenlokale gesprekken met de verschillende stakeholders en andere belanghebbenden te ondersteunen. De in dit rapport getoonde afbeeldingen dienen daarom ook slechts als voorbeeld.

Doel onderzoek

- De mogelijke bijdrage die de verschillende landschapstypen van de regio U16 aan de opgave voor het opwekken van elektriciteit door middel van zonnevelden en windmolens in het tijdvlak tot 2030 zichtbaar maken.
- De impact van grondgebonden zonnevelden en windenergie op het landschap zichtbaar maken.
- Het gesprek voeren met regionaal georganiseerde stakeholders over de gevolgen van de energieopgave in het landschap.
- De bundeling van de uitkomsten wordt ingezet als bouwsteen om te komen tot zoekgebieden voor de RES U16. Het is een hulpmiddel (dus *geen* bindend kader) voor verdere participatieprocessen (lokaal en subregionaal). De ruimtelijke randvoorwaarden en ontwerpprincipes zullen in deze participatieprocessen verder worden uitgewerkt en aangescherpt met lokale en gebied specifieke kennis en maatwerkoplossingen.

Aanpak onderzoek

- Het onderzoek is gericht op het opwekken van duurzame elektriciteit met grondgebonden zonnevelden en windmolens.
- In twee werkateliers is met meerdere stakeholders gesproken over de ruimtelijke en landschappelijke impact van de energieopgave. Dit gesprek werd gevoerd aan de hand van praatplaten: verbeeldingen van het landschap van de vijf onderzochte landschapstypen met daarin verschillende ontwerpprincipes voor zonne- en windenergie: een of meerdere gecombineerde vormen (omvang, aantal, plaatsing in het landschap, combinatie met andere functies en opgaven) van zonnevelden en windmolens.
- De onderzochte landschappen van de energieregio U16:
 - Weiden en plassen
 - Utrechtse heuvelrug (met klein deel Gelderse vallei)
 - Rivierenlandschap
 - Wallen en weiden

- Waarden
- Twee structuren doorkruisen een aantal landschappen (en zijn in het gesprek over die landschappen ook onderzocht):
 - Hollandse Waterlinie
 - Infralandschap (snel-, spoor- en waterwegen)
- Gebieden die *niet* zijn onderzocht:
 - Stedelijk gebied
 - Gebieden die op basis van wettelijke regelgeving zijn uitgesloten van zonnevelden of windmolens.
- Deelnemers: regionale partners en stakeholders. Zoals natuur- en milieuorganisaties, Participatiecoalitie, landschapsorganisaties
- Werkatelier 1: verkenning van energie in het landschap.
- Werkatelier 2: verrijking van energie in het landschap

Resultaat onderzoek

Het rapport is een weergave van de landschappelijke analyse van adviesbureau Land-id en conclusies van het gesprek met stakeholders over de wenselijkheid van bepaalde ruimtelijke energiescenario's en de bijbehorende ruimtelijke randvoorwaarden en ontwerpprincipes.

Het resultaat bestaat per landschapstype uit contouren van gebieden waar verschillende vormen energieopwek mogelijk een plek kunnen krijgen vanuit het ruimtelijk en landschappelijk perspectief. Hieraan zijn aanbevelingen gekoppeld in de vorm van randvoorwaarden en ontwerpprincipes. Deze aanbevelingen zijn geordend in de onderdelen: situering, inrichting en functiecombinaties. De meest kansrijke ontwerpprincipes zijn gevisualiseerd en toegelicht.

Voor de uiteindelijke ontwerpprincipes en potentiële zoekgebieden per landschapstype geldt dat deze een bepaalde mate van abstractie hebben en dienen als bouwsteen voor een verdere ruimtelijke vertaling. Bij de verdere uitwerking van zoekgebieden is een nadere concretisering per locatie noodzakelijk. Deze uitwerking dient de komende tijd door gemeenten in samenspraak met stakeholders, inwoners en andere belanghebbenden gestalte te krijgen.